

ПОЛОЖЕННЯ
про моніторинг якості освіти у КЗ «Дніпровська середня
загальноосвітня багатoproфільна школа І-ІІІ ступенів»
Верхньодніпровської районної ради Дніпропетровської області

Хто знає – може приймати рішення.

Хто приймає рішення – може запровадити зміни.

Хто може запровадити зміни – може полішити
якість.

І. Загальні положення

1. Механізм підготовки та проведення моніторингу якості загальної середньої освіти.

1.1. Це Положення регламентує порядок, процедуру і форми проведення моніторингу якості освітнього процесу на рівні школи (далі - моніторинг).

1.2. Моніторинг проводиться відповідно до Законів України "Про освіту", "Про загальну середню освіту", інші закони, Укази Президента України від 04.07.2005 №1013 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні», від 20.03.2008 №244 «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні», від 30.09.2010 №926 «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні», Постанови Кабінету Міністрів України від 08.07.2015 №533 "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України", від 31.12.2005 №1312 «Про невідкладні заходи щодо запровадження зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти», від 25.08.2004 №1095 "Деякі питання запровадження зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти", інших актів законодавства, документів закладів освіти, програми моніторингу (далі - Програма), договору про проведення моніторингу (за його наявності), Статуту закладу освіти, цього Положення, спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію й удосконалення діяльності освітнього закладу.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, що визначені Законом України "Про освіту".

1.4. Моніторинг проводиться з метою виявлення та відстеження тенденцій у розвитку якості освіти у закладі освіти; встановлення відповідності фактичних результатів освітньої діяльності заявленим цілям, оцінювання ступеня і причин відхилень від цілей, - це форма організації, збору, системного обліку та аналізу інформації про організацію і результати освітнього процесу.

Моніторинг може проводитися в закладі освіти незалежно від його підпорядкування, типу й форми власності.

1.5. Внутрішній моніторинг діяльності КЗ «Дніпровська СЗБШ І-ІІІ ступенів» є складовою частиною системи освітнього моніторингу, яка передбачає збирання (первинні дані), оброблення (аналіз і оцінка якості освіти),

зберігання (формування і ведення бази даних) та розповсюдження інформації про стан освіти (адресне забезпечення користувачів статистичною й аналітичною інформацією), прогнозування на підставі об'єктивних даних динаміки й основних тенденцій її розвитку, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення якості надання освітніх послуг закладом та ефективності функціонування освітньої галузі в цілому, формування завдань, тестів іншого інструментарію для оцінки якості освітнього процесу з методичними рекомендаціями.

1.6. Під контролем у вигляді моніторингу розуміється діагностичний контроль, в результаті якого вивчаються умови, процес, результати освітньої діяльності з метою виявлення їх відповідності законодавчим, нормативно-правовим, інструктивно-методичним документам про освіту.

1.7. Проведення моніторингових досліджень передбачає створення Ради (спеціальної групи аналітиків) моніторингу як структурного підрозділу методичної ради школи.

1.8. Положення узгоджується методичною радою та профспілковим комітетом закладу, затверджується на засіданні педагогічної ради школи.

1.9. Положення поширюється на всіх працівників закладу освіти та учасників освітнього процесу.

1.10. Враховуючи те, що школа з 1999 року працює в експериментальному режимі щодо створення програмно-діагностичного комплексу «Універсал» (керівник В.О. Киричук) у роботі адміністрації, практичного психолога, класного керівника, вчителів при здійсненні моніторингових досліджень використовується хмарний сервіс «Універсал-онлайн», який забезпечує моніторинг особистісного розвитку, соціалізації здобувачів освіти і видає результати від індивіда до освітнього закладу.

1.11. Фінансування моніторингу здійснюється за рахунок державних коштів відповідно до законодавства та/або інших джерел, не заборонених законодавством, залежно від рівня моніторингу.

2. Мета моніторингу.

2.1. Отримання оперативної, точної інформації про стан результативності освітнього процесу у школі.

2.2. Виявлення дійсних результатів шкільної освіти і можливості на цій основі коректувати програму розвитку школи, прогнозування стратегій розвитку системи освіти в школі.

2.3. Виявлення реального рівня кваліфікації педагогічних кадрів, їх підготовленість до вирішення інноваційних завдань.

2.4. Відстеження динаміки освітніх послуг, ефективність управління освітнім процесом.

3. Завдання моніторингу. Моніторинг як кваліметричний інструмент передбачає:

3.1. Визначення якості навчальних досягнень учнів, рівень їх соціалізації.

3.2. Вивчення зв'язків між успішністю учнів і соціальними умовами їх життя, результатами роботи педагогів, рівнем їх соціального захисту,

моральними установками, запитами, цінностями тощо, аналіз чинників впливу на результативність освітнього процесу, підтримка високої мотивації навчання.

3.3. Оцінювання якості кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, лабораторного забезпечення й оснащення освітнього закладу. Створення оптимальних соціально-психологічних умов для саморозвитку та самореалізації учнів і педагогів.

3.4. Виявлення типових ознак успіху та недоліків управлінської і педагогічної діяльності.

3.5. Виявлення факторів, які чинять вплив на хід і результати освітніх реформ з метою зменшення негативного їх впливу (або, навіть, і нейтралізації).

3.6. Порівняння результатів функціонування закладу освіти, системи освіти з метою визначення найбільш оптимальних шляхів їх розвитку

3.7. Задоволення інформаційних запитів адміністрації й основних структур школи щодо створення прогнозів, аналітичних, довідкових матеріалів.

4. Предмет моніторингу.

Предметом моніторингу є якість освіти і виховання як системоутворюючий фактор освітнього процесу в школі.

5. Об'єкти моніторингу.

Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в школі.

5.1. Освітнє середовище:

- контингент тих, хто навчається;
- кадрове (педагогічне) забезпечення освітнього процесу;
- батьківська громадськість.

5.2. Ті, хто навчаються:

- ступінь адаптації до навчання учнів 1-х, 5-х, 10-х класів;
- рівень і якість сформованості навчальних досягнень;
- процес і результати сформованості життєвих принципів та здатності до самостійного подальшого життя після закінчення школи (модель випускника, рівень її досягнення учнями школи (за ступенями навчання));
- рівень вихованості учнів;
- рівень роботи з обдарованими дітьми;

5.3. Педагогічні працівники (в т.ч. класні керівники):

- рівень професійної компетентності (освіченість, майстерність педагога);
- якість і результативність педагогічної роботи;
- рівень інноваційної діяльності;
- аналіз педагогічних ускладнень (через анкетування);
- самоосвітня діяльність.

5.4. Батьківська громадськість:

- ставлення батьків до учнів школи.

5.5. Освітній процес:

- відомості про виконання всеобуча;
- аналіз стартового, рубіжного та підсумкового контролю за рівнем навчальних досягнень учнів.

5.6. Соціально-психологічний супровід освітнього процесу:

- соціальний паспорт класу;

- психологічна діагностика;
- профілактична робота.

5.7. Здоров'язберігаючий аспект, безпека життєдіяльності, охорона праці.

6. Суб'єкти моніторингу.

- органи державного контролю за діяльністю освітніх закладів;
- моніторингова служба освітнього закладу (Рада моніторингу);
- адміністрація освітнього закладу, громадська рада;
- органи громадського та місцевого самоврядування.

Кожний суб'єкт моніторингу реалізує специфічні для нього завдання.

7. Функції моніторингу.

- 7.1. Отримання порівняльних даних, виявлення динаміки і факторів впливу на динаміку.
- 7.2. Упорядкування інформації про стан і динаміку якості освітнього процесу.
- 7.3. Координація діяльності організаційних структур (ШПМК, предметні кафедри, творчі групи), задіяних у процедурах моніторингу.

8. Види моніторингу.

- 8.1. За етапами навчання: стартовий, рубіжний, підсумковий.
- 8.2. За часовою залежністю: поточний, випереджаючий.
- 8.3. За частотою процедур: разовий, періодичний, систематичний.

9. Напрями моніторингу:

- моніторинг узгодження управління (якщо школа відповідає певним стандартам в освіті, автоматично забезпечується адекватний рівень її діяльності);
- діагностичний моніторинг (визначення рівня академічних навичок учнів незалежно від їх особистості);
- моніторинг діяльності (включає заміри «входу» і «виходу» системи);
- статичний моніторинг (надає можливість одночасно зняти показники за одним або кількома напрямками діяльності школи, порівняти отриманий результат з нормативом і визначити відхилення від стандарту, здійснити аналіз і прийняти управлінське рішення);
- динамічний моніторинг (багаторазовий замір певних характеристик під час усього циклу діяльності);
- психологічний моніторинг (постійне відстеження певних особливостей у ході освітньої діяльності);
- внутрішній моніторинг ефективності (спостереження за динамікою становлення колективу, прогнозування проблем, які можуть з'явитися у майбутньому);
- моніторинг освітніх систем (оцінювання стану системи, в якій відбуваються зміни, з подальшим прийняттям управлінського рішення);
- педагогічний моніторинг (супровідний контроль та поточне коригування взаємодії вчителя й учня в організації і здійсненні освітнього процесу);
- освітній моніторинг (супровідне оцінювання і поточна регуляція будь-якого процесу в освіті);
- учнівський моніторинг (комплекс психолого-педагогічних процедур, які супроводжують процес засвоєння учнями знань, сприяють виробленню нової

інформації, необхідної для спрямування дій на досягнення навчальної мети);

- моніторинг загальноосвітньої підготовки учнів (систематичне відстеження досягнення державних вимог підготовки учнів за основними навчальними дисциплінами);
- змістовний (особистісно-орієнтований) моніторинг (динаміка особистісного розвитку);
- моніторинг результативності освітнього процесу (показує загальну картину дій усіх факторів, що впливають на навчання та виховання, і визначає напрями, які потребують більш детального дослідження).

10. Принципи моніторингу

Основні принципи, на яких ґрунтується моніторинг в закладі освіти:

- узгодженість нормативно-правового, організаційного та методичного забезпечення складових моніторингу;
- об'єктивність одержання та обробки інформації, що передбачає максимальне виключення суб'єктивних оцінок, врахування всіх результатів, створення для всіх учасників дослідження рівних умов у процесі перевірки якості підготовки;
- комплексність дослідження різноманітних аспектів освітнього процесу, обробки та аналізу одержаних результатів ;
- валідність для повної і всебічної відповідальності пропонованих контрольних завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість критеріїв виміру та оцінки, можливість підтвердження позитивних і негативних результатів, які отримуються різними способами контролю;
- надійність результатів, що отримуються при повторному контролі, який проводять інші особи;
- врахування психолого-педагогічних особливостей передбачає диференціацію контрольних та діагностичних завдань;
- безперервність і тривалість спостережень за станом освіти;
- своєчасність отримання, обробки та використання об'єктивної інформації про якість освіти ;
- перспективність запланованих моніторингових досліджень, спрямованість їх на розв'язання актуальних завдань розвитку освіти ;
- гуманістична спрямованість моніторингу – створення обстановки доброзичливості, довіри, поваги до особистості, максимально сприятливих умов, позитивного мікроклімату, неможливості використання результатів досліджень для застосування будь-яких репресивних дій ;
- відкритість і оперативність доведення результатів досліджень до відповідних органів управління, громадськості, зацікавлених міжнародних установ

11. Форми моніторингу.

11.1. Самооцінка власної діяльності на рівні педагога, учня, адміністратора.

11.2. Внутрішня оцінка діяльності підсистем керівниками.

11.3. Зовнішнє оцінювання діяльності замовниками освітніх послуг, органами управління освітою.

12. Етапи проведення моніторингу.

12.1. Терміни проведення моніторингу визначаються планом роботи школи на рік.

12.2. Моніторинг включає три етапи:

а) підготовчий — визначення об'єкта моніторингу, визначення мети, критерії оцінювання, розробка інструментарію і механізму відстеження, визначення термінів;

б) практичний (збір інформації) — аналіз документації, тестування, контрольні зрізи, анкетування, цільові співбесіди, самооцінка тощо; в) аналітичний — систематизація інформації, аналіз інформації, коректування, прогнозування, контроль за виконанням прийнятих управлінських рішень.

13. Виконавці моніторингу.

Виконавцями моніторингу є: заступники директора з НВР, керівники ШПМК, творчих груп, інших підрозділів методичної системи школи, педагогічні працівники певної спеціалізації (соціальний педагог, педагог-організатор), вчителі-предметники, класні керівники, практичний психолог школи.

14. Функціональні обов'язки учасників моніторингу.

14.1. Керівництво школи:

- розробляє і втілює внутрішньошкільну систему моніторингу якості освіти і виховання;
- установлює і затверджує порядок, періодичність проведення моніторингових досліджень;
- визначає шляхи подальшого розвитку школи.

14.2. Рада моніторингу:

- проводить моніторингові дослідження;
- аналізує результати моніторингу;
- веде облік результатів моніторингу;
- розробляє рекомендації з усунення виявлених недоліків.

14.3. Класний керівник, учитель-предметник:

- проводить моніторинг - дидактичний (спостереження за різними сторонами навчального процесу; рівень розвитку учнів; стан успішності; якість знань, умінь, навичок); - виховний (спостереження за різними сторонами виховного процесу; рівень вихованості; рівень розвитку класного колективу; соціометричні дослідження); - психолого-педагогічний (спостереження за розвитком індивідуальних здібностей (спільно з психологом));
- медичний (спостереження за динамікою здоров'я учнів (спільно з медичним працівником школи))
- своєчасно доводить підсумки до відома батьків;
- визначає шляхи підвищення навчальних досягнень учнів;
- своєчасно подає інформацію для моніторингу. Важливим функціональним завданням учасників моніторингу є корекція навчально-виховної роботи, що ґрунтується на визначенні шляхів удосконалення діяльності школи, ступенів її, класу, групи учнів, окремого учня чи навчально-виховного процесу в цілому

15. Очікувані результати.

15.1. Отримання результатів стану освітнього процесу в школі.

15.2. Покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських і тактичних рішень.

16. Підсумки моніторингу.

16.1. Підсумки моніторингу проводяться два рази на рік (за підсумками семестру, навчального року).

16.2 Підсумки моніторингу оформляються в схемах, таблицях, діаграмах, висвітлюються в довідково-аналітичних матеріалах, які мають конкретні, реально виконувани рекомендації.

16.3. Підсумки моніторингу можуть обговорюватися на засіданнях педагогічної ради, нарадах при директорові, нарадах при заступникові директора, на засіданнях методичної ради школи, шкільних предметних науково-методичних комісія (кафедрах) та методичних об'єднаннях.

16.4. За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються управлінські рішення, видається наказ, оформляється аналітична довідка, здійснюється планування і прогнозування розвитку школи.

16.5. Одна і та ж моніторингова інформація дає можливість перетворити її в діяльнісний інструмент управління якістю освіти.

17. Контроль за проведенням моніторингу здійснює навчальна частина.

18. Дане Положення може бути змінено чи доповнено рішенням методичної ради школи.